

Διεθνής Εταιρεία Φίλων
Νίκου Καζαντζάκη
SYNTHESIS

Ενημερωτικό Δελτίο

№ 15

δεκέμβριος 2007

50ή ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΑΠΟ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ
ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ ΣΤΙΣ 26 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1957
ΣΤΟ ΦΡΑΪΜΠΟΥΡΓΚ ΙΜ ΜΠΡΙΣΤΚΛΟΥ (Γερμανία)

ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ ΚΑΙ ΑΠΟΓΟΗΤΕΥΣΕΙΣ

Οι εκδηλώσεις που διοργανώθηκαν σε 68 χώρες της Αμερικής, της Ασίας, της Αφρικής, της Ευρώπης και της Ωκεανίας από την Εταιρεία μας –σε συνεργασία με ιδιωτικούς και δημόσιους φορείς, μεταξύ των οποίων και το Μουσείο Καζαντζάκη- είχαν μεγάλη επιτυχία. Ας θυμηθούμε τα συνέδρια/σεμινάρια/ημερίδες στη Νέα Υόρκη, την Αθήνα, τη Μόσχα, την Κρήτη, το Μοντεβιδέο, το Βελιγράδι, το Σαντιάγο της Χιλής, τη Λευκωσία, το Γιοχάνεσμπουργκ, τη Στοκχόλμη, τη Μασσαλία, τα ταξίδια στο Ουζμπεκιστάν και την Αντίμπ, την απότιση φόρου τιμής στην Ισλανδία, τη Μεγάλη Βρετανία, τα Σκόπια, την Ελλάδα (σε 48 πόλεις), την Ιαπωνία, την Κίνα, την Αυστραλία, τη Νέα Ζηλανδία, το Βιετνάμ, το Αζερμπαϊτζάν, το Καζακιστάν, το Κουβέιτ, το Κατάρ, το Μπαχρέιν, την Αίγυπτο, το Ισραήλ, τη Βραζιλία, την Κόστα Ρίκα, την Αργεντινή, την Κολομβία, το Μεξικό, τον Καναδά, τη Νορβηγία, την Εσθονία, το Λουξεμβούργο, τις Κάτω Χώρες, τη Βουλγαρία, τη Ρουμανία, την εντοίχιση αναμνηστικής πλάκας στο Παρίσι, τη μουσικοποιητική βραδιά στα Ηνωμένα Έθνη στη Γενεύη, την ανάγνωση-θέαμα της *Ασκητικής* στην Τύνιδα, τις διαλέξεις και τους διαγωνισμούς σε σχολεία και πανεπιστήμια της Χιλής, της Κούβας, της Ελλάδας, της Γερμανίας, του Βελγίου, της Ισπανίας, της Ουκρανίας, της Πολωνίας, της Δημοκρατίας της Τσεχίας, της Τουρκίας και της Αιθιοπίας. Λυπούμαστε που δεν μπορούμε να αναφέρουμε όλες αυτές τις εκδηλώσεις. Εκφράζουμε και πάλι τις ευχαριστίες μας στα μέλη και τους συμπαθούντες της Εταιρείας που εργάστηκαν με μεγάλη προθυμία, καθώς και στον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας, στους εκπροσώπους της τοπικής αυτοδιοίκησης, στους συλλόγους, στα μορφωτικά κέντρα, στις Πρεσβείες και στα Προξενεία, στους συγγραφείς, ποιητές, ερευνητές, φοιτητές, πανεπιστημιακούς, στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, στο Εθνικό Κέντρο Βιβλίου (ΕΚΕΒΙ), στον ζωγράφο Αλέκο Φασιανό και στον Χαράλαμπο Πάνου (γραφικές τέχνες *In Tempo*).

Εντούτοις, είμαστε υποχρεωμένοι να εκφράσουμε την απογοήτευσή μας ως προς δύο περιπτώσεις. Η πρώτη αφορά στο ελληνικό Υπουργείο Πολιτισμού, το οποίο α) ακύρωσε, παρά τις επίσημες αναγγελίες του, το «Έτος Καζαντζάκη» (το αντικατέστησε με το «Έτος Μαρία Κάλλας»), β) απέσυρε την τελευταία στιγμή τη στήριξή του στο συνέδριό μας στο Πεκίνο, γ) δεν απάντησε ποτέ στις επιστολές που του στείλαμε, δ) δεν μας παρέσχε καμία οικονομική βοήθεια.

Η δεύτερη περίπτωση αφορά στον κ. Πάτροκλο Σταύρου, θετό υιό της Ελένης Καζαντζάκη. Παρουσιάζει την κόρη του (στη Λευκωσία, στην Αθήνα και στην Ουάσιγκτον) ως «εγγονή του Καζαντζάκη»! Κάτι σοβαρότερο όμως: παρά τις διαβεβαιώσεις του στον Τύπο, καθώς και ενώπιον του Πρωτοδικείου Αθηνών, δεν εξέδωσε πέρυσι παρά μόνο τη μετάφραση από τον Καζαντζάκη του *Ηγεμόνα* του Μακιαβέλι. Εφέτος εξέδωσε ένα και μόνο βιβλίο, τις *Σπασμένες ψυχές*. Οφείλει ακόμη να δημοσιεύσει ένα πολύ μεγάλο αριθμό

δοκιμίων, ποιημάτων, θεατρικών έργων, αλληλογραφίας, σεναρίων, ημερολογίων, άρθρων και σημειώσεων, ταξιδιωτικών εντυπώσεων (βλ. αρ. 10, Απρίλιος 2006, του *Synthesis*). Επικρίνεται από όλους γι' αυτή τη στάση του. Έτσι, στην εφημερίδα *Καθημερινή* (3 Αυγούστου 2007), δημοσιεύτηκε ένα άρθρο της Όλγας Σελλά, με τίτλο: «Παραμελημένο εκδοτικά το έργο του Καζαντζάκη. Ορατό το έλλειμμα 50 χρόνια μετά το θάνατό του». Και συνεχίζει: «Η Πολιτεία όρισε το 2007 ως «Έτος Καζαντζάκη», αλλά όσοι θέλουν να γνωρίσουν το έργο του θα βρουν στα ράφια των βιβλιοπωλείων μερικές κακόγουστες αισθητικά εκδόσεις, με πλαστικό χοντρό εξώφυλλο (κυρίως τα γνωστότερα έργα του «Ο Χριστός ξανασταυρώνεται», «Ο Καπετάν Μιχάλης», «Βίος και πολιτεία ου Αλέξη Ζορμπά», κάποια ταξιδιωτικά του, η δύσχρηστη, ογκώδης και πανάκριβη έκδοση της «Οδύσσειας», ανατύπωση της αρχικής έκδοσης). Η γνωστή συγγραφέας Ρέα Γαλανάκη δήλωσε επί λέξει τα εξής κατά τη διάρκεια του συνεδρίου *Ο Νίκος Καζαντζάκης και ο Κρητικός πολιτισμός* που έλαβε χώρα τον Σεπτέμβριο 2007 (η ομιλία της δημοσιεύτηκε στο περιοδικό *Αντί*, τεύχος 911-912, σελ. 34): «Πρώτα απ' όλα θα χρειαστεί να εκδοθούν από ισχυρό και έγκυρο ελληνικό οίκο όλα τα βιβλία του Νίκου Καζαντζάκη από την αρχή, ώστε να ανταποκρίνονται στη σημερινή εκδοτική αισθητική, στον σημερινό τρόπο ανάγνωσης, στο σημερινό ακόμη αίσθημα αφής ενός βιβλίου. Ίδανικό θα ήταν να συνοδεύεται κάθε καινούρια τέτοια έκδοση με έγκυρη εισαγωγή και σημειώσεις... Δεν υπάρχει άλλος τρόπος για να ξαναδιαβαστεί ο Νίκος Καζαντζάκης, ιδιαίτερα από τους νεότερους».

ΤΑΞΙΔΙΑ

• **Ουζμπεκιστάν** (Τασκένδη, Σαμαρκάνδη και Μπουχάρα). Αναφέραμε αυτό το ταξίδι στο τελευταίο τεύχος του *Synthesis*. Με τη βοήθεια των γαλλικών αρχών (της Πρεσβείας, του Ινστιτούτου Μελετών Κεντρικής Ασίας, των αρχαιολόγων), καθώς και των μελών της Εταιρείας, αυτό το ταξίδι υπήρξε πολύ εποικοδομητικό. Ευχαριστούμε όλους όσοι μας στήριξαν. Τι συγκινητικό να ακολουθεί κανείς τα ίχνη του Μεγάλου Αλεξάνδρου (η σύζυγός του Ρωξάνη ήταν μία Τατζίκ από το Ουζμπεκιστάν) και του Νίκου Καζαντζάκη! Κατά τη διάρκεια της περιήγησής μας, φέρναμε στο νου μας τον όρκο που έδωσε ο Μέγας Αλέξανδρος σε ένα συμπόσιο στο Όπις της Ασσυρίας, το 324 π. Χ.: «Δεν με ενδιαφέρει η καταγωγή των πολιτών, ούτε η ράτσα που γεννήθηκαν. Τους καταμερίζω με ένα μόνο κριτήριο, την αρετή... Αν ποτέ σας παρουσιαστούν διαφορές, δε θα καταφύγετε ποτέ σε όπλα, παρά θα τις λύσετε ειρηνικά...». Θυμόμαστε επίσης τα λόγια του μεγάλου Κρητικού, από το ταξίδι του 1929: «Φτάσαμε στην Τασκένδη... Νύχτα διάκρινα θαμαστά μήλα, έτρεξα... Θαμαστά, τεράστια μήλα, και νιώθω πάλι πως όταν πεθάνω... μην ξεχάσετε πως μια από τις μεγαλύτερες χαρές της ζωής μου ήταν τα φρούτα. Και να μου φέρετε σωρούς να τ' αποχαιρετίσω... Βρίσκουμαι σε μια πόλη του παραμυθιού από τις 1101 νύχτες [στη Σαμαρκάνδη]... Ως πολιτεία, ως *couleur asiatique*, είναι απείρως ανώτερη της Ιερουσαλήμ. Εδώ είναι η καρδιά της Ανατολής... Η Σαμαρκάνδη μου ήταν αποκάλυψη θερμής, όλο χρώματα, Ανατολής. Η Βουχάρα έχει κάτι το κλασικό ανατολικό: η γραμμή, το χρώμα, *discrets* και τρισαρτιωμένα για μια ψυχή, που αγαπάει την έρημο...»

• **Αντίμπ.** Συγκινητική τελετή στη μικρή πλατεία Νίκου Καζαντζάκη (κοντά στο τελευταίο σπίτι όπου έζησε ο συγγραφέας μας μαζί με την Ελένη) και ανάγνωση αποσπασμάτων της *Οδύσσειας* στην Αίθουσα Τελετών. Ευχαριστούμε θερμά τον κ. Jean Leonetti, Βουλευτή και Δήμαρχο, τον δυναμικό Γενικό Πρόξενο της Ελλάδος στη Μασσαλία κ. Πέτρο Παναγιωτόπουλο, τους ηθοποιούς Anne Lise Fritsch και Christian Luciani, όσους συμμετείχαν στο συνέδριο της Μασσαλίας, τους υπευθύνους και τα μέλη της Εταιρείας, καθώς και το πολυπληθές κοινό.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Βιβλία

- Παναγιώτης Υφαντής: *Ήρωας συνάμα κι άγιος. Το ανθρωπολογικό ιδεώδες του Νίκου Καζαντζάκη και ο Φραγκίσκος της Ασιζής*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2007
- Peter Bien, *Καζαντζάκης: η πολιτική του πνεύματος*, τόμος 2, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2007 (μετάφραση από τα αγγλικά)
- Θωμάς Σίδηρης: *Νίκος Καζαντζάκης οδοιπόρος και ταξιδευτής*, Δήμος Κερατσινίου 2007
- Δημήτρης Γιάκος: *Ιστορία της ελληνικής παιδικής λογοτεχνίας του 19^{ου} και 20^{ου} αιώνα*, εκδόσεις Παπαδήμα, Αθήνα 2007.

Επιθεωρήσεις

- *Θέματα λογοτεχνίας*, τεύχος 35, Αθήνα 2007
- *Πνευματική Λάρισα*, τ. 7, Λάρισα 2007
- *Νέα Εστία*, τ. 81, Αθήνα 2007
- *Πόρφυρας*, τ. 125, Κέρκυρα 2007
- *Κ*, τ. 15, Αθήνα 2007
- *Κνωσός*, ειδικό τεύχος 1958, επανέκδοση: Αθήνα 2007
- *Άμβρος*, τ. 17-18, Αθήνα 2007
- *Αναμνηστικό λεύκωμα του Δήμου Ηρακλείου*, 1961, επανέκδοση: Ηράκλειο 2007
- *Καινούρια Εποχή*, τεύχη Φθινόπωρο 1958 και Άνοιξη 1978, επανέκδοσεις: Αθήνα 2007
- *Αντί*, τ. 911-912, Αθήνα 2007
- *Ελεύθερο Πνεύμα*, τ. 144-145, Αθήνα 2007
- *Πανδώρα*, τ. 21, Αθήνα 2007
- *Αμάλθεια*, τ. 148-149, Άγιος Νικόλαος (Κρήτη) 2007.

ΠΡΟΣΦΑΤΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

- **Εσθονία, Ταλίν.** Το πολύ δραστήριο Τμήμα διοργάνωσε τρεις διαλέξεις: 23 Οκτωβρίου –καθηγήτρια Kaarina Rein: *Η Αρχαιότητα στο έργο του Καζαντζάκη*, 31 Οκτωβρίου –Malle Raunet: *Η ζωή και το έργο του Νίκου Καζαντζάκη* (ακολούθησε προβολή της ταινίας *Ζορμπάς*), 14 Νοεμβρίου –Merike Rives: *Η ζωή και το έργο του Καζαντζάκη με βάση την «Αναφορά στον Γκρέκο»*. Εξάλλου, στην *Εβδομαδιαία Εφημερίδα για τον Πολιτισμό* της 2 Νοεμβρίου δημοσιεύτηκε άρθρο της καθηγήτριας Kaarina Rein με τίτλο *Νίκος Καζαντζάκης, ένας σύγχρονος Οδυσσέας*.
- **Δημοκρατία της Τσεχίας.** Το Τμήμα, με Πρόεδρο την Dita Vorechovska, καθηγήτρια ελληνικών, διοργάνωσε ή συμμετείχε σε πολλές εκδηλώσεις: 20 Μαρτίου, προβολή στην τσέχικη τηλεόραση του ντοκιμαντέρ του Γιώργου Αγαθονικιάδη με θέμα τη διαμονή του Καζαντζάκη στο Μπόζι Νταρ (Γκότσεσκαμπ). Διαλέξεις: Kyriaki Chadona στο Πανεπιστήμιο του Μπρνο, με θέμα *Ο Καζαντζάκης και η ελληνική γλώσσα*, Ruzena Dostalova, καθηγήτρια, επίτιμο μέλος της Εταιρείας, στο *Βύρτσμπουργκ* (Γερμανία), με θέμα *Ο Χριστός, ο Ιούδας και η Μαρία Μαγδαληνή στο έργο του Καζαντζάκη*, Nicole Soumelidou στις 8 Νοεμβρίου στο Βουσιάνσκι (Πολωνία), με θέμα *Μεταφράσεις του Καζαντζάκη στα τσέχικα*. Πολλές παρεμβάσεις με θέμα το έργο του Καζαντζάκη της Nicole Soumelidou για ένα ευρύτερο κοινό, στις 13 Νοεμβρίου στο Πανεπιστήμιο του Μπρνο.
- **Βέλγιο.** Η 50ή επέτειος του θανάτου του Νίκου Καζαντζάκη εορτάστηκε με εξαιρετικό τρόπο στο Βέλγιο. Η Ένωση

Πελοποννησίων, ο Σύλλογος Κρητών, η Βελγική Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών, σε συνεργασία με την Εταιρεία μας, διοργάνωσαν στις *Βρυξέλες*, στις 26 Νοεμβρίου, διάλεξη της καθηγήτριας Χριστίνας Αργυροπούλου, με θέμα *Ταξιδεύοντας με τον Νίκο Καζαντζάκη στο Μοριά*. Στις 27 Νοεμβρίου, μίλησε στη *Λιέγη*, με θέμα *Ο ταξιδευτής Νίκος Καζαντζάκης και ο ελληνικός πολιτισμός*. Τα συγχαρητήριά μας στη Χριστίνα και τους διοργανωτές, και ιδιαίτερα στον Σάκη Δημητρακόπουλο. Αναφέρουμε επίσης δύο θεάματα μεγάλης πρωτοτυπίας και υψηλής ποιότητας που παρουσίασε η Ελένη Χαλκιά στις *Βρυξέλες*, με τίτλο *Αψίδες και απόκρυφα*. Τα θεάματα περιλάμβαναν σκηνές από τα ακόλουθα έργα του Καζαντζάκη: *Κούρος*, *Χριστόφορος Κολόμβος*, *Ο τελευταίος πειρασμός*, *Βίος και πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά*, *Ασκητική*, *Αναφορά στον Γκρέκο*, *Βούδας και Οδύσσεια*, με μουσική των συνθετών Κώστα Τζίτρου και Σάκη Γκούμα. Θερμά συγχαρητήρια στην Ειρήνη, στους μουσικούς, στους ηθοποιούς και σε όλους όσοι συνέβαλαν στη δημιουργία αυτών των ωραίων θεαμάτων.

- **Ισλανδία, Ρέικιαβικ**, 27 Οκτωβρίου. Σε συνεργασία με την Ελληνο-ισλανδική Εταιρεία και παρουσία πολυπληθούς κοινού, ο φίλος μας Sigurdur Magnússon παρουσίασε το έργο του Καζαντζάκη. Ο Thorgeir Thorgeirson, που ολοκλήρωσε πρόσφατα μια νέα μετάφραση του *Αλέξη Ζορμπά*, διάβασε ένα κεφάλαιο. Την προηγούμενη, το κρατικό ραδιόφωνο είχε αφιερώσει 15 λεπτά στον μεγάλο Κρητικό.

- **Σουηδία, Στοκχόλμη**, 23 Οκτωβρίου. Επιτυχία των διαλέξεων του Jan Henrik Swahn, Προέδρου του Τμήματος, με θέμα *Η υποδοχή του Καζαντζάκη στη Σουηδία* και της Κυριακής Samuelsen, Προέδρου του Νορβηγικού Τμήματος, με θέμα *Ο Ζορμπάς και ο Καζαντζάκης*. Μετά το τέλος των ομιλιών, το γραφείο του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού πρόσφερε μια πολύ συμπαθητική δεξίωση.

- **Κάτω Χώρες, Ουτρέχτη**, 21 Απριλίου. Χάρη στη δραστηριότητα του Τμήματος, και ιδιαίτερα της Προέδρου Ρούλας Κοκόλη, διοργανώθηκε διάλεξη της καθηγήτριας Μαρίας Ιωαννίδου, πάνω σε ένα αμφιλεγόμενο θέμα, *Ο Καζαντζάκης και η γυναικεία*. Παρέστησαν εκπρόσωποι της ελληνικής και κυπριακής πρεσβείας. Το κοινό έδειξε μεγάλο ενδιαφέρον.

- **Βουλγαρία, Σόφια**, 5 Δεκεμβρίου. Το κοινό κατέκλυσε την αίθουσα για να ακούσει τις ομιλίες του γνωστού συγγραφέα Βασίλη Βασιλικό, με θέμα *Νίκος Καζαντζάκης, 50 χρόνια μετά*, της Tsvetanka Hubenova, καθηγήτριας και γραμματέως του Τμήματος, με θέμα *Αναφορά στον Καζαντζάκη – εξομολόγηση μιας φιλίας από τη Σόφια*, καθώς και του Kyril Topalov, Προέδρου του Τμήματος, με θέμα *Οι πνευματικοί ορίζοντες του Νίκου Καζαντζάκη*. Η κα Δανάη-Μαγδαληνή Κουμανάκου, Πρόσβης της Ελλάδος, παρουσίασε την όλη εκδήλωση. Στη συνέχεια, η Πρόσβης και ο Βασίλης Βασιλικός έδωσαν τα βραβεία στους φοιτητές των βουλγαρικών πανεπιστημίων που αρίστευσαν στις εξετάσεις των νέων ελληνικών.

- **Ελλάδα, Αθήνα**, 26 Σεπτεμβρίου: τα πρακτικά της ημερίδας *Ο Καζαντζάκης και η εκπαίδευση* θα δημοσιευτούν τον επόμενο χρόνο. **Άγιος Νικόλαος**, 12 Οκτωβρίου, διάλεξη του Δημήτρη Ευριτάκη, με θέμα *Ο Καζαντζάκης και η πολιτική*. Διαλέξεις της Χριστίνας Αργυροπούλου στη *Γλυφάδα* (1^η Δεκεμβρίου), τη *Βούλα* (1^η και 2 Δεκεμβρίου), την *Αλεξανδρούπολη* (6 Δεκεμβρίου), την *Κομοτινή* (7 Δεκεμβρίου), την *Πάτρα* (12 Δεκεμβρίου) και τη *Τρίκαλα* (18 Δεκεμβρίου). **Χανιά**, 17 Δεκεμβρίου: επιτυχημένη βραδιά, που διοργανώσαμε μαζί με τη Νομαρχία Χανίων, με μεγάλη συμμετοχή του κοινού και ομιλίες υψηλής ποιότητας των καθηγητών του Πανεπιστημίου Ρεθύμνου Νίκου Παπαδογιαννάκη, με θέμα *Η «Οδύσσεια» και «Στα Παλάτια της Κνωσού»* και Ελληνικής Νικολουδάκη-Σουρή, με θέμα *Ο Καζαντζάκης, ένας συγγραφέας «κρυμμένος» στα σχολικά βιβλία της Γαλάτειας Καζαντζάκη*. Τα συγχαρητήριά μας στους ομιλητές, στη Νομαρχία και στους τοπικούς εκπροσώπους της Εταιρείας: τον Σήφη Μιχελιογιάννη,

τη Στέλλα Κουτσουπάκη και τον Μανόλη Σκουνάκη.

• **Κύπρος, Λευκωσία**, 31 Οκτωβρίου: συνέδριο με γενικό θέμα *Ο Νίκος Καζαντζάκης και οι νέοι* και 14 Δεκεμβρίου: βραδιά με θέμα *Ο Καζαντζάκης και η Κίνα*. Τη βραδιά προλόγισαν οι Πρόεδροι της Ελλάδος και της Κίνας. Ακολούθησαν οι ομιλίες του Μάριου Αντωνίου πάνω στο θέμα της βραδιάς και της Χαριτίνας Χριστοδούλου, εκπαιδευτικού, για τις *Ταξιδιωτικές εντυπώσεις του Καζαντζάκη από την Κίνα*. Συγχαρητήρια και ευχαριστίες στους ομιλητές, το Κυπριακό Τμήμα και τους Πρόεδροι Ελλάδος και Κίνας.

• **Ουκρανία, Κίεβο**, 19 Δεκεμβρίου: απονομή βραβείων στους επιτυγχόντες του διαγωνισμού για τη μετάφραση έργων του Καζαντζάκη, παρουσία του Πρέσβη της Ελλάδος και πανεπιστημιακών. Υπενθυμίζουμε ότι το Τμήμα διοργάνωσε εφέτος δύο ημερίδες μελέτης του έργου του μεγάλου Κρητικού. Μπράβο στον Αντρέι.

• **Αυστραλία**. Από τις 18 έως τις 29 Νοεμβρίου: σειρά διαλέξεων του Γιώργου Στασινάκη στο *Περθ*, την *Αδελαΐδα*, την *Καμπέρα*, τη *Μελβούρνη*, το *Σίδνεϊ* και το *Μπρίσμπακ*. Λόγω του ενδιαφέροντος που εκδηλώθηκε για το έργο του μεγάλου Κρητικού, θα ιδρυθούν νέα Τμήματα. Ευχαριστούμε τον Πρέσβη και τους προξένους της Ελλάδος, τα μέλη μας, καθώς και τις ελληνικές κοινότητες και συλλόγους, για τη στήριξή τους.

• **Νέα Ζηλανδία**. Χάρη στη βοήθεια του Πρέσβη της Ελλάδος και του Τόλη Παπάζογλου, τους οποίους ευχαριστούμε, πραγματοποιήθηκαν τρεις εκδηλώσεις στο *Ωκλαντ* (2 Δεκεμβρίου) και στο *Ουέλλινγκτον* (2 και 3 Δεκεμβρίου). Ομιλητές: ο Alfred Vincent και ο Γεώργιος Στασινάκης. Θα ιδρυθούν δύο Τμήματα.

• **Ιαπωνία, Τόκιο**, 16 Νοεμβρίου. Πρώτη επιτυχημένη εκδήλωση της Εταιρείας. Σχεδιάζουμε την ίδρυση Τμήματος. Ευχαριστούμε τον Susumu Taniguchi, τον Γαλλο-ιαπωνικό Σύνδεσμο Tendances et Medias, τον Γαλλο-ιαπωνικό Οίκο, καθώς και την Ελληνική και Γαλλική Πρεσβεία.

• **Κίνα**. Χάρη στη βοήθεια της Έλενας Αβραμίδου, υπεύθυνης των πολιτιστικών υποθέσεων της Ελληνικής Πρεσβείας, καθώς και των εκπαιδευτικών και του Γενικού Προξένου της Ελλάδος στη Σαγκάη, ο Γεώργιος Στασινάκης μπόρεσε να δώσει δύο διαλέξεις στους φοιτητές του Τμήματος Νεοελληνικών Σπουδών των Πανεπιστημίων του *Πεκίνου* (10 και 11 Δεκεμβρίου) και της *Σαγκάης* (13 Δεκεμβρίου).

• **Αζερμπαϊτζάν, Μπακού**, 27 Νοεμβρίου: άκρως ενδιαφέρουσα διάλεξη της Zeynab Kazimova, Προέδρου του τοπικού Τμήματος της Εταιρείας, με θέμα *Ο Καζαντζάκης και η Μπανίν*. Μπράβο στους φίλους μας Αζέρους, στην Ελληνική Πρεσβεία και στο Ελληνικό Κέντρο του Σλαβικού Πανεπιστημίου.

• **Καναδάς, Τσόντο**, 21 Οκτωβρίου: διάλεξη του καθηγητή Κώστα Γεωργιάδη για το έργο του Καζαντζάκη. Οτάβα, 19 Νοεμβρίου: διάλεξη του καθηγητή Νίκου Μεταλλινού, Προέδρου του Τμήματος του Κεμπέκ, με θέμα *Η ζωή, το έργο και οι ιδέες του Καζαντζάκη*. Διοργανώθηκε από την Ελληνική Πρεσβεία (Γραφείο Τύπου) και το Ottawa Writers Festival, με τη στήριξη της Εταιρείας.

• **Κολομβία, Μπογκοτά**, 4 Νοεμβρίου: Πάνω από 140 άτομα έλαβαν μέρος στην απότιση φόρου τιμής στον Καζαντζάκη που διοργάνωσε ο καθηγητής Ηλίας Ηλιάδης, υπεύθυνος της Εταιρείας στην Κολομβία, με τη συμμετοχή επιφανών πανεπιστημιακών και συγγραφέων. Σημειώνουμε ιδιαίτερα την παρουσία του γιου του Κολομβιανού ποιητή Jorge Zalamea, τον οποίο συνάντησε ο Καζαντζάκης στη Βιέννη το 1956, κατά την απονομή του Διεθνούς Βραβείου Ειρήνης.

• **Μεξικό, Πόλη του Μεξικού**. Συνεχίζοντας τις αξιοσημείωτες δραστηριότητές του, το Τμήμα οργάνωσε την προβολή των ταινιών *Ζορμπάς* (13 και 27 Νοεμβρίου) και *Ο τελευταίος πειρασμός* (11 και 18 Δεκεμβρίου). Ακολούθησαν συζητήσεις.

• **Κούβα, Αβάνα**, 7 Δεκεμβρίου: διάλεξη της καθηγήτριας Maria-Elina Miranda Cancela, Προέδρου του Τμήματος, με θέμα *Η*

υποδοχή του έργου του Νίκου Καζαντζάκη στην Κούβα. Ακολούθησε η απονομή των βραβείων του λογοτεχνικού διαγωνισμού που είχε διοργανώσει. Μπράβο στη Maria-Elina και σε όλους τους Κουβανούς φίλους μας.

• **Χιλή, Σεβένα**, 19 Ιουλίου: διάλεξη με θέμα *Αναφορά στον Γκρέκο: ή ζωή και το έργο του Νίκου Καζαντζάκη*. Συγχαίρουμε την ομάδα του νέου Τμήματός μας του Κοκούιμπο.

• **Βραζιλία, Σάο Πάολο**, 10 Νοεμβρίου: ομιλία προς τους νέους για την ελληνική μυθολογία και τον Μινώταυρο και παρουσίαση και διανομή του βιβλίου του Καζαντζάκη *Στα Παλάτια της Κνωσού*. Μια έξοχη πρωτοβουλία.

• **Ηνωμένες Πολιτείες**. Ο καθηγητής Χρίστος Γαλανόπουλος, υπεύθυνος του Τμήματός μας στο Κονέκτικατ, έδωσε στις 3 Μαρτίου στο *Στάμφορντ* διάλεξη με θέμα *Αντι-μυθολογία στο έργο του Καζαντζάκη*. Τον Οκτώβριο παρουσίασε και σχολίασε τα βιβλία *Βίος και πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά* και *Ασκητική*. *Ατλάντα*, Emory University's Michael C. Carlos Museum, 3 Δεκεμβρίου: διάλεξη του Peter Bien, επιφανούς μελετητή του Νίκου Καζαντζάκη, με θέμα *Οι θρησκευτικές ενασχολήσεις του Νίκου Καζαντζάκη*. Πρόλογισε ο Λάμπρος Κακίσης, Γενικός Πρόξενος της Ελλάδος. Διοργάνωση: Emory University, Γενικό Προξενείο της Ελλάδος, Τμήμα Κλασικών και Αρχαίων Μεσογειακών Σπουδών και Εταιρεία Ελληνική Ακαδημία, με τη στήριξη της Εταιρείας μας.

• **Τυνησία, Τύνιδα**. Πάνω από 100 άτομα έλαβαν μέρος στην ξεχωριστή βραδιά προς τιμή του Καζαντζάκη, στις 13 Δεκεμβρίου. Η Paula Kraft παρουσίασε και διάβασε την *Ασκητική*, ο Andrea Saddam διηύθυνε τη χορωδία, ο Todor Petron έπαιξε πιάνο και ο Alexandre Evstatier φλάουτο. Συγχαρητήρια και ευχαριστίες στην Paula Kraft, καθώς και στον κ. Barbier, διευθυντή της Médiathèque Charles de Gaulle. Σημειώνουμε την απουσία του Πρέσβη και του προσωπικού της Ελληνικής Πρεσβείας.

• **Νότιος Αφρική, Γιοχάνεσμπουργκ**, 5 Νοεμβρίου: *Ημερίδα γύρω από τον Νίκο Καζαντζάκη*. Συγχαρητήρια στο τοπικό Τμήμα της Εταιρείας, στο Πανεπιστήμιο και στο Λύκειο των Ελληνίδων για αυτή την τόσο επιτυχημένη εκδήλωση.

ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Με την εγγραφή ως μελών φίλων από το Κατάρ, την Ταϊλάνδη και τη Νότιο Κορέα, η Εταιρεία μας λειτουργεί τώρα πια σε 106 χώρες.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ "LE REGARD CRETOIS"

Λόγοι τεχνικοί και οικονομικοί δεν μας επέτρεψαν τη δημοσίευση της επιθεώρησης. Πιστεύουμε ότι θα είμαστε σε θέση να καλύψουμε το κενό το 2008. Παρακαλούμε τα μέλη και τους συνδρομητές να μας συγχωρήσουν για την καθυστέρηση.

2008: ΠΕΡΑΣΑΝ 20 ΧΡΟΝΙΑ!

Τον επόμενο χρόνο θα εορτάσουμε την 20ή επέτειο από την ίδρυση της Εταιρείας. Η Γενική Συνέλευση που θα συγκληθεί στη Γενεύη, στις 12 Ιανουαρίου, θα εγκρίνει το νέο καταστατικό, το έμβλημα και το πρόγραμμα των εκδηλώσεων. Η Συντονιστική Επιτροπή θα προτείνει τις ακόλουθες προτεραιότητες: δραστηριότητες στα σχολεία, ημερίδες μελέτης, στρογγυλές τράπεζες και λογοτεχνικές βραδιές. Την αφίσα ανέλαβε να φιλοτεχνήσει η Ellen Weijers, ταλαντούχος φωτογράφος από τις Κάτω Χώρες (διαμένει στο Ηράκλειο). Την ευχαριστούμε θερμά.

ΠΡΟΣΕΧΕΙΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

• **Γερμανία, Φράμπουργκ**, 18 Φεβρουαρίου. Η κα Renate Braunschweig θα διοργανώσει μια βραδιά για να εορταστεί η 125^η επέτειος από τη γέννηση του μεγάλου Κρητικού. Έχουν προσκληθεί: ο σύλλογος Alsace-Crète, η Εταιρεία μας και η κόρη του καθηγητή Ludwig Heilmeyer που ήταν ο γιατρός του Καζαντζάκη στην Πανεπιστημιακή κλινική του Φράμπουργκ.

Συγχαρητήρια γι' αυτή την πρωτοβουλία! Επίσης, ο Δήμος του Φράμπουργκ θα τιμήσει τον Νίκο Καζαντζάκη στις 8 Μαρτίου.

• **Κύπρος, Λευκωσία**, 12 Μαρτίου: Γενική Συνέλευση του Τμήματος.

• **Ιταλία, Βερόνα**, 29 Μαρτίου: Ιδρυτική Συνέλευση του Ιταλικού Τμήματος.

• **Ελβετία, Γενεύη**, 12 Ιανουαρίου: Γενική Συνέλευση του Τμήματος και εκλογή της νέας Επιτροπής.

• **Γαλλία, Παρίσι**, 26 Ιανουαρίου: Γενική Συνέλευση του Τμήματος, εκλογή του νέου διοικητικού συμβουλίου και τροποποίηση του καταστατικού.

• **Δημοκρατία της Τσεχίας, Πράγα**, 19 Ιανουαρίου: συνάντηση μελών και συμπαθούντων.

• **Κάτω Χώρες, Αμστερνταμ**, 4 Φεβρουαρίου: προβολή της ταινίας *Ο τελευταίος πειρασμός*.

• **Ελλάδα, Πολύγυρος**, 5 Ιανουαρίου: διαλέξεις. **Αθήνα**, 11 Φεβρουαρίου: συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Τμήματος. Συνεδριάσεις για την εκλογή των τοπικών Επιτροπών του Τμήματος και κατάρτιση του προγράμματος δραστηριότητας:

Χανιά, 13 Φεβρουαρίου. **Ρέθυμνο**, 14 Φεβρουαρίου. **Άγιος Νικόλαος**, 15 Φεβρουαρίου. **Ηράκλειο**, 16 Φεβρουαρίου. **Λάρισα**, 22 Φεβρουαρίου. **Θεσσαλονίκη**, 23 Φεβρουαρίου. **Καλαμάτα**, 24 Φεβρουαρίου. **Πάτρα**, 25 Φεβρουαρίου. Στις 24 Μαΐου, το Τμήμα συγκαλεί τη Γενική του Συνέλευση στην **Αθήνα**, για να τροποποιήσει το καταστατικό του.

Γλυφάδα, 27 Φεβρουαρίου και **Ηλιούπολη**, 7 Απριλίου: εκδηλώσεις στα βιβλιοπωλεία *Έκφραση*: παρουσίαση της Εταιρείας, των βιβλίων της Αθηνάς Βουγιούκα και της Κλεοπάτρας Πρίφτη, ανάγνωση αποσπασμάτων έργων του Καζαντζάκη και συζήτηση. **Μαρούσι**, 25 Φεβρουαρίου: απότιση φόρου τιμής στον Καζαντζάκη που διοργανώνει ο Σύλλογος Κρητών, ο Δήμος και η Εταιρεία μας: διαλέξεις του Γεωργίου Στασινάκη και του βουλευτή Μίμη Ανδρουλάκη, εκθέσεις, τραγούδια και χοροί. Νέες διαλέξεις της φίλης μας Χριστίνας Αργυροπούλου: **Ααμία**, 4 Φεβρουαρίου.

Βόλος, 12 Μαρτίου. **Ιωάννινα**, 31 Μαρτίου. **Αρτα**, 1^η Απριλίου. Διαλέξεις της Κλεοπάτρας Πρίφτη, της Αθηνάς Βουγιούκα και της Κυριακής Πετράκου στο **Χολαργό**, στις 7 Μαΐου. **Ηράκλειο**, 14 Απριλίου: σύντομη ομιλία της Αθηνάς Βουγιούκα και απονομή των βραβείων στους επιτυγχόντες του διαγωνισμού που διοργανώθηκε στα σχολεία. Τα συγχαρητήριά μας στους βραβευμένους και στη Σοφία Κανάκη, υπεύθυνη της τοπικής Επιτροπής της Εταιρείας, για τις δραστηριότητές τους.

• **Πορτογαλία, Λισαβόνα**. Προετοιμάζεται εκδήλωση με τη βοήθεια του Πρέσβη της Ελλάδος.

• **Αυστραλία, Κουλεγκάτα**, 16 Φεβρουαρίου: συγκέντρωση του Τμήματος του Κουίνσλαντ και ανάγνωση αποσπασμάτων έργων του Καζαντζάκη, με τη συμμετοχή της Αναστασίας Αναστασιάδη, Αντιπρόεδρου του Τμήματος του Σίδνεϊ. **Σίδνεϊ**. Μετά την επιτυχία των 11 εκδηλώσεων που διοργάνωσε εφέτος, αυτό το δυναμικό Τμήμα, με Πρόεδρο τον Ανδριανό Καζά, θα συνεχίσει τις δραστηριότητές του και το 2008. Στις 2 Μαρτίου, προβλέπεται επίσκεψη σε ένα βουδιστικό ναό με ανάγνωση αποσπασμάτων από την *Αναφορά στον Γκρέκο*. Σημειώνουμε επίσης τη δημοσίευση του τεύχους 19 του ενημερωτικού δελτίου *Δελτάρι*. **Μελβούρνη**, Μάρτιος 2008: συνεδρίαση της Εκτελεστικής Επιτροπής του Τμήματος.

• **Ουζμπεκιστάν. Τμήμα Μπουχάρας**. Ο Ramazan Bobokalonov, κοσμήτορας της Σχολής Γαλλικών Σπουδών και Πρόεδρος του Τμήματος, θα διοργανώσει, από τον Ιανουάριο 2008, σεμινάρια και διαλέξεις για το έργο του Καζαντζάκη. **Τμήμα Τασκένδης**. Η Mila Youssuprona, υπεύθυνη του Τμήματος, θα διδάξει στους φοιτητές, κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2008, το έργο του Καζαντζάκη. Μπράβο στους φίλους μας ουζμπεκούς!

• **Καναδάς, Τορόντο**, 3 Φεβρουαρίου: θα διοργανωθεί από το τοπικό Τμήμα της Εταιρείας διάλεξη του καθηγητή Κώστα Γεωργιάδη, με θέμα *Η πνευματική πορεία του Καζαντζάκη προς τον μηδενισμό*. Μόντρεαλ, 10 Φεβρουαρίου: οι καθηγητές Πανεπιστημίου Αντώνης

Ροδολάκης, Αθανάσιος Κατσάρκας και Λάμπρος Καμπερίδης θα συζητήσουν πάνω στο θέμα *Σκέψεις του Καζαντζάκη για τον 21^ο αιώνα*. Διοργάνωση: Τμήμα του Κεμπέκ της Εταιρείας, Σύλλογος Κρητών, Τμήμα Ελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Concordia και Ελληνική Κοινότητα. Συντονιστής: Νίκος Μεταλλινός.

• **Κολομβία, Μπογκοτά**, 13 Μαρτίου: απότιση φόρου τιμής στον Νίκο Καζαντζάκη με τους καθηγητές Ηλία Ηλιάδη και Μαρία Κάβουρα και φοιτητές.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

Και εφέτος, όπως και πέρυσι, η Εταιρεία θα έχει το περίπτερο της στη Διεθνή Έκθεση Βιβλίου στη Θεσσαλονίκη, από τις 29 Μαΐου έως την 1^η Ιουνίου. Την 1^η Ιουνίου, διοργανώνουμε στρογγυλή τράπεζα (στα ελληνικά) με θέμα *Η ανθρωποθυσία στον «Πρωτομάστορα» του Νίκου Καζαντζάκη και στην παράδοση και τη λογοτεχνία των βαλκανικών χωρών*. Σας περιμένουμε.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΣΤΑ ΚΙΝΕΖΙΚΑ

Ο κατάλογος που ακολουθεί συντάχθηκε από την Έλενα Αβραμίδου, υπεύθυνη των πολιτιστικών υποθέσεων της Ελληνικής Πρεσβείας στο Πεκίνο. Την ευχαριστούμε.

Ο τελευταίος πειρασμός, μετάφραση των Dong Leshan και Fu Weicj, εκδόσεις Yilin Press, Nanjing 2007. *Ο Καπετάν Μιχάλης*, μετάφραση του Wang Zhengji, εκδ. Yilin Press, Nanjing 2007. *Βίος και πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά*, μετάφραση του Li Chenggui, εκδ. North Art Press, Harbin 2006. *Ταξιδεύοντας: Κίνα*, μετάφραση του Li Chenggui, εκδ. Yilin Press, Nanjing 2007. *Ασκητική*, μετάφραση του Li Chenggui, εκδ. Yilin Press, Nanjing 2007. *Οδύσσεια*, μετάφραση αποσπασμάτων από τον Ma Gao Ming, εκδ. Yilin Press, Nanjing 2007.

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

Ο Σήφης Μιχελογιάννης, υπεύθυνος της Εταιρείας στα Χανιά, ανακηρύχθηκε στο Παρίσι στις 4 Δεκεμβρίου 2008 «Επίτιμο μέλος» της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Δυτικοευρωπαϊκής Ένωσης. Το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου «Νίκος Καζαντζάκης» (Κρήτη) ανακήρυξε, στις 29 Αυγούστου 2007, τον Γεώργιο Στασινάκη «Επίτιμο δημότη». Ο ίδιος θα ανακηρυχθεί στις 6 Μαρτίου 2008 από τον Νομάρχη Αθηνών «Πρεσβευτής Ελληνισμού». Τα θερμά μας συγχαρητήρια.

ΘΑΝΑΤΟΣ

Πληροφορηθήκαμε με θλίψη μας τον θάνατο του Γεωργίου Βάλλα, επιφανούς μέλους της Ελληνικής Κοινότητας Καΐρου και Προέδρου του Αιγυπτιακού Τμήματος της Εταιρείας. Απευθύνουμε στους συγγενείς του τα ειλικρινή μας συλλυπητήρια.

Ας σημειωθεί ότι, στις 16 Φεβρουαρίου 2008, η Εταιρεία μας θα τελήσει, όπως και κάθε χρόνο, τρισάγιο στον τάφο τη Ελένης στο Ηράκλειο (Κρήτη), παρουσία του Δημάρχου Ηρακλείου και των εκπροσώπων της Νομαρχίας, του Δήμου «Νίκος Καζαντζάκης» και του Μουσείου Καζαντζάκη, καθώς και των μελών μας. Υπενθυμίζουμε ότι ο θετός υιός δεν ετέλεσε ποτέ κανένα μνημόσυνο η τρισάγιο στο τάφο. Και μάλιστα, ο Δήμος Ηρακλείου απόθεσε την πλάκα στον τάφο της Ελένης, επειδή ο θετός υιός αδιαφόρησε.

© SYNTHESIS, ενημερωτικό δελτίο. Δημοσιεύεται από τη Συντονιστική Επιτροπή της Διεθνούς Εταιρείας Φίλων Νίκου Καζαντζάκη, τρεις φορές το χρόνο, στα αγγλικά, γαλλικά, ελληνικά (Αθηνά Βουγιούκα, Βούλα), ισπανικά, πορτογαλικά και ρωσικά. Μακέτα: Michel Comte. Σκίτσο: Τάκης Καλμούχος. Dépôt légal : Δεκέμβριος 2007. ISSN 1764-6103. Διευθύντρια έκδοσης: Yvette Renoux-Herbert (Παρίσι). Ταχυδρομική διεύθυνση: B.P. 45, O1632 Saint-Genis-Pouilly Cedex, France. Τιμή: 1 ευρώ. FAX: ++4122 782 43 18. E-mail: georges.stassinakis@tiscali.ch